

PROIECTE TEMATICE PRIVIND LUCRAREA: TRATAT DE ECONOMIE

In programul de cercetare pe perioada 1982—1985 al INSTITUTULUI CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE este prevăzut TRATATUL DE ECONOMIE.

In luna noiembrie 1981 a avut loc la INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE dezbaterile cu privire la conținutul acestui tratat, la care au participat cercetători, cadre didactice, specialiști din producție.

In urma dezbaterilor s-au organizat trei colective care au elaborat variante de tematici privind Tratatul de economie.

Publicăm proiectele de tematici elaborate de cele trei colective pentru a primi opiniile și sugestiile tuturor celor interesați.

Sugestiile și propunerile rugăm să fie transmise INSTITUTULUI CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE B-dul General Magheru nr. 28—30 sector 1 cod. 70159 București.

VARIANTA I

Tratat de economie

VOL. I. SISTEME ECONOMICE ȘI LEGILE EVOLUȚIEI LOR. ANALIZA COMPARATIVĂ A SISTEMELOR ECONOMICE CONTEMPORANE

Cap. I. Știința economică și lumea contemporană

1. Stadiul actual al dezvoltării științei economice
2. Sistemul științei economice
3. Metoda în știința economică.
4. Confruntările în domeniul obiectului și metodei științei economice.

Cap. II. Teoria generală a sistemelor economico-sociale

1. Analiza teoriilor privind evoluția vieții economico-sociale.
2. Teoria marxistă a formațiunii social-economice și dezvoltarea ei contemporană.
3. Conceptul de sistem economico-social.
4. Legile de succesiune a sistemelor economico-sociale.
5. Procesul apariției și dezvoltării economiilor contemporane.

Cap. III. Sistemele economice contemporane

1. Sistemul economic capitalist
- 1.1. Natura și structura lui. Proprietatea capitalistă asu-

pra mijloacelor de producție ca relație fundamentală a sistemului capitalist.

1.2. Analiza relațiilor din sferile producției, repartiției, schimbului și consumului. General și particular în relațiile agrare.

1.3. Dinamica și stadiile capitalismului. Analiza imperialismului. Rolul statului în capitalismul contemporan.

1.4. Legile și contradicțiile interne ale capitalismului contemporan. Crizele economice.

1.5. Criza sistemului și mutațiile pe care le determină

1.6. Principalele forme de existență concretă, pe țări, a capitalismului.

1.7. Principalele curente de gândire în cadrul capitalismului.

2. Sistemul economic socialist

2.1. Natura și structura sistemului economic al socialismului. Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție ca relație primordială a economiei socialiste.

2.2. Rolul statului și al partidului în condițiile economiei socialiste.

2.3. General și particular în construcția socialismului și în formele de existență concretă a acestuia.

2.4. Analiza relațiilor socialiste din sferile producției, repartiției, schimbului și consumului. Particularitățile relațiilor agrare.

2.5. Legile economice și contradicțiile în economia socialistă.

2.6. Dialectica dezvoltării economiilor socialiste. Raportul dintre obiectiv și subiectiv.

Supliment la

nr. 3 1982

Revista
ECONOMICA

- 2.7. Etapele dezvoltării societății socialiste.
- 2.8. Problemele trecerii de la socialism la comunism.
- 2.9. Dezvoltarea teoriei economice a socialismului.
3. Caracteristicile economiei actuale a țărilor lumii a treia și oglindirea problemelor acestei economii în plan teoretic.
4. Superioritatea socialismului față de capitalism. Trecerea de la capitalism la socialism — tendința fundamentală de mișcare istorică a lumii contemporane.

Cap. IV. Revoluția științifico-tehnică și impactul ei asupra sistemelor social-economice

1. Revoluția științifico-tehnică contemporană
 - 1.1. Esență și dinamică
 - 1.2. Aria și viteza de răspândire a aplicațiilor.
 - 1.3. Consecințe în domeniul resurselor naturale și ale echilibrului ecologic.
 - 1.4. Caracteristicile și contradicțiile bazei tehnico-materiale a lumii contemporane.
 - 1.5. Analiza teoriilor privind implicațiile revoluției științifice și tehnice asupra economiei.
2. Incidența sistemelor social-economice asupra revoluției științifico-tehnice, a utilizării resurselor naturale și factorilor de mediu.
3. Structura și mișcarea sistemelor social-economice sub impactul revoluției științifice și tehnice.
4. Sistemele social-economice față în față cu omul modern ca principală forță de producție a societății.
5. Analiza teoriilor convergenței sistemelor social-economice.
6. Revoluția științifică și tehnică și revoluția socială.

Cap. V. Analiza comparativă a capacităților de performanță ale principalelor sisteme economice contemporane

1. Probleme metodologice.
2. Comparații pe grupuri de țări
3. Comparații între unele țări.
4. Concluzii.

Cap. VI. Capitalismul și socialismul în experiența istorică a României

1. Principalele momente și caracteristici ale dezvoltării economiei românești.
2. Experiența istorică în domeniul gândirii economice până la revoluția antifascistă și antiimperialistă.
3. P.C.R. — făuritorul strategiei de creare și dezvoltare a economiei socialiste românești. Rolul secretarului general al P.C.R. în elaborarea creatoare a teoriei societății socialiste multilateral dezvoltate.

VOL. II. REPRODUCȚIA, CREȘTEREA ECONOMICĂ ȘI OPTIMUL ECONOMIC

Cap. I. Avuția națională

1. Conceptul de avuție națională. Istoric și contemporaneitate.
2. Structura avuției naționale.
3. Avuția națională în contextul sistemelor social-economice.
4. Metodologia determinării avuției naționale
5. Avuția națională a României.

Cap. II. Produsul social și venitul național

1. Produsul social. Concept și structură. Evoluția lui.
2. Venitul național și căile creșterii lui.
3. Utilizarea veniturii naționale în condițiile socialismului și în cele ale capitalismului.
4. Metode de comensurare a veniturii naționale.
5. Produsul intern brut și produsul național brut. Concepte, metodologie, evoluție.

Cap. III. Proporțiile producției sociale și modalitățile de reglare a lor în sistemele economico-sociale contemporane

1. Proporțiile producției sociale.
2. Echilibrul dinamic al proporțiilor.
3. Problema echilibrului economic în capitalismul contemporan.
4. Problema asigurării echilibrului în economia socialistă.
5. Controversele teoretice în problema echilibrului economic.

Cap. IV. Teoria reproducției și modelarea creșterii economice

1. Teoria reproducției. Legile reproducției.
2. Creșterea economică și sistemul factorilor de creștere. Tipurile creșterii economice.
3. Optimul creșterii economice.
4. Acumularea. Rata optimă a acumulării. Fondul de consum.
5. Populația și forța de muncă.
6. Resursele naturale și creșterea economică. Problemele globale ale creșterii.
7. Investițiile, fondurile de producție și eficiența lor.
8. Progresul tehnic, creația științifică și tehnică și asimilarea ei de către practica economică.
9. Protecția mediului natural ca exigență internă a creșterii economice interne.
10. Piața.
11. Prețurile.
12. Finanțele, creditul și problema echilibrului financiar.
13. Circulația monetară și problema echilibrului monetar.
14. Problema ciclurilor economice.
15. Modelarea creșterii economice.

Cap. V. Strategii ale dezvoltării economice în condițiile sistemelor economico-sociale contemporane

1. Nivelul și structurile economiilor naționale în lumea contemporană. Schimbările structurale și sensul lor în mișcarea contemporană de idei.
2. Raportul dintre efortul propriu și cooperarea internațională în strategiile dezvoltării.
3. Industrializarea, dezvoltarea industrială și strategiile ei.
4. Dezvoltarea agriculturii. Locul și rolul agriculturii în strategiile dezvoltării economico-sociale.
5. Baza energetică și de materii prime. Necesitatea restructurării ramurilor determinată de criza energetică și a unor materii prime.
6. Infrastructura.
7. Serviciile.
8. Rolul pieței interne în cadrul strategiilor.
9. Rolul relațiilor economice externe în strategiile dezvoltării economico-sociale.
10. Contribuția României la teoria și practica unei dezvoltări economico-sociale moderne și eficiente.

Cap. VI. Dezvoltarea economică și problema calității vieții

1. Conceptul de calitate a vieții și factorii acesteia.
2. Sisteme economice, niveluri de dezvoltare și calitatea vieții.
3. Calitatea vieții în perspectiva noilor tendințe ale dezvoltării economico-sociale.

VOL. III. MECANISMELE DE FUNCȚIONARE ALE ECONOMIILOR NAȚIONALE ÎN CONDIȚIILE CONTEMPORANE

Cap. I. Sistemele economico-sociale și mecanismele de funcționare a economiilor naționale

1. Conceptul de mecanism economic.

2. Formația social-economică și legile ei ca element determinant al tipului de mecanism de funcționare a economiei.

3. Interdependența dintre factorii interni și internaționali în mecanismul economic.

4. Obiectiv și subiectiv în configurarea mecanismului economic.

Cap. II. Mecanisme de funcționare a economiei în condițiile capitalismului contemporan

1. Caracteristicile pieții în capitalismul contemporan.
2. Reglările monopolist-statale și pirghiile utilizate.
3. Firma în mecanismul de funcționare al unei economii capitaliste. Firma și progresul tehnic.
4. Managementul ca mijloc de maximizare a profitului.
5. Micii producători în condițiile capitalismului.
6. Integrarea economică și consecințele acesteia asupra mecanismelor economiilor naționale.

Cap. III. Mecanismul de funcționare a economiei în condițiile socialismului

1. Esența și natura mecanismului de funcționare a economiei socialiste.
2. Sistemele de organizare și conducere a economiei naționale la diferitele niveluri ale acesteia. Relația dintre macroeconomic și microeconomic.
3. Mecanismul economic la nivel micro. Autoconducerea și autogestiunea economică.
4. Raportul plan-plață.
5. Sistemul planului.
6. Sistemul pirghiilor economice.
7. Modalități de conectare a economiilor naționale la circuitul economic mondial.
8. General și particular în mecanismele de funcționare a economiilor naționale.
9. Tendințele în evoluția mecanismului de funcționare a economiei socialiste.

Cap. IV. Mecanismul de funcționare a economiei în condițiile Republicii Socialiste România.

1. Concepția Partidului Comunist Român cu privire la mecanismul economic, principiile și dinamismul acestuia. Ridicarea eficienței economice sociale, cerință esențială a funcționării economiei.
2. Structura organizatorică și de conducere a economiei la diferite niveluri și în plan teritorial și determinările ei obiective (tehnice, economice, sociale etc.). Sistemul decizional.
3. Unitățile economice, funcțiile și fondurile lor.
4. Autoconducerea și autogestiunea economică a unităților. Fondurile unităților.
5. Optimumul microeconomic în contextul urmării optimumului economico-social.
6. Sistemul planului național de dezvoltare economico-socială. Programe și prognoze. Întreprinderea verigă de bază a planificării. Verigile planificării. Perfecționarea planificării.
7. Planul și piața. Tehnicile studierii pieții interne și externe. Sistemul contrastelor economice.
8. Sistemul de prețuri.
9. Sistemul cointeresării materiale.
10. Pirghiile financiare. Echilibrul monetar.
11. Mecanismul dezvoltării în plan teritorial. Autoconducerea și autogestiunea teritorială.
12. Sistemul de indicatori.
13. Sistemul informațional.
14. Modalități de evaluare a rezultatelor.

Cap. V. Creșterea eficienței economice și sociale a întregii activități, obiectiv central al funcționării și perfecționării mecanismului economiei socialiste

1. Sistemul eficienței în teoria și practica economică, a socialismului. Necesitatea unui sistem integrat ierarhic de criterii de eficiență în ansamblul economiei naționale.

2. Sistemul de calcul și analiză a eficienței utilizării resurselor umane, materiale și financiare.

3. Căile de creștere a eficienței economice.

3.1. la nivelul economiei naționale.

3.2. la nivelul ramurii.

3.3. la nivelul unității economice.

4. Perfecționarea sistemului de indicatori ai eficienței economice.

5. Eficiența economică și eficiența socială.

VOL. IV. RELĂȚIILE ECONOMICE INTERNAȚIONALE ȘI NECESITATEA UNEI NOI ORDINI ECONOMICE INTERNAȚIONALE

PARTEA ÎNTII RELĂȚIILE ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Cap. I. Diviziunea internațională a muncii

1. Concepte.
2. Curente de idei cu privire la natura diviziunii internaționale a muncii.
3. Analiza structurii și tendințelor în diviziunea internațională contemporană a muncii.

Cap. II. Natura și structura relațiilor economice internaționale

1. Economia națională ca celulă a economiei mondiale.
2. Interdependența și interdependența economică.
3. Rolul relațiilor economice internaționale în procesul creșterii și dezvoltării economice.
4. Particularități și tendințe în dezvoltarea relațiilor economice internaționale.
5. Structura relațiilor economice internaționale.
6. Concepția României cu privire la necesitatea, principiile și formele participării la circuitul economic mondial.

Cap. III. Piața mondială și comerțul internațional

1. Piața mondială. Structură, caracteristici, tendințe, instituții.
2. Mecanismele formării prețurilor pe piața internațională.
3. Trăsături și tendințe în dezvoltarea comerțului internațional.
 - Dinamica comerțului mondial.
 - Participarea diverselor grupe de țări la schimburile comerciale mondiale
 - Particularități ale relațiilor economice dintre diverse țări și grupe de țări.
 - Modificări și tendințe în structura materială a schimburilor comerciale mondiale.
4. Transporturile internaționale.
5. Eficiența economică a schimburilor comerciale internaționale.
6. Politici comerciale contemporane.
7. Rolul organizațiilor internaționale în promovarea comerțului internațional (organizații cu caracter universal, regional și subregional).
8. Participarea la comerțul internațional (geografie, structură și eficiență).

Cap. III. Cooperarea economică internațională

1. Concept, clasificare, forme, participanți, cadrul instituțional și juridic. Contribuția teoretică și practică a României la cooperarea economică internațională.

2. Cooperarea internațională în producție.
3. Cooperarea științifică și tehnică.
4. Cooperarea în domeniul comerțului.
5. Cooperarea în domeniul financiar-bancar.
6. Cooperarea în sfera altor servicii.
7. Instituționalizarea internațională a activității de operare.

Cap. IV. Relații financiare și valutare internaționale

1. Conținutul economic și rolul relațiilor financiare și valutare în schimburile internaționale.
2. Mecanisme și instrumente ale relațiilor financiare și valutare internaționale.
3. Rolul organismelor internaționale în relațiile financiare și valutare.

Cap. V. Procese și forme de integrare economică și particularitățile acestora

1. Integrarea vest-europeană.
2. Procese de integrare în țările lumii a treia.
3. Probleme ale cooperării și integrării economice în condițiile socialismului.

Cap. VI. Teorii contemporane cu privire la relațiile economice internaționale

1. Teorii ale comerțului internațional
2. Teorii asupra relațiilor financiare și valutare.
3. Teorii cu privire la integrare.
4. Teorii asupra cadrului instituțional al relațiilor economice internaționale.

PARTEA A DOUA

ORDINEA ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ ȘI AȘEZAREA EI PE BAZE NOI

Cap. I. Actuala ordine economică internațională și contradicțiile ei

1. Structurile interne.
2. Subdezvoltarea și decalajele. Cauzele subdezvoltării.
3. Problemele globale. Caracterul și structura acestora.
4. Sistemul de contradicții al actualului ordin economic internațional.

Cap. II. Necesitatea și căile instaurării unei noi ordini economice internaționale. Concepția României cu privire la noua ordine

1. Esența și obiectivele noii ordini economice internaționale.
2. Necesitatea și posibilitatea instaurării noii ordini economice internaționale.
3. Particularitățile procesului de instaurare a unei noi ordini economice internaționale.
4. Căile de instaurare a unei noi ordini economice internaționale.
5. O nouă abordare a problemelor globale care confruntă omenirea (dezarmarea, materiile prime, energia resursele alimentare, populația și așezările umane, folosirea mărilor și oceanelor, spațiului extraterestru, problemele mediului).

Cap. III. Lupta pentru o nouă ordine economică internațională

1. Intensă activitate pentru dezvoltarea unor noi relații economice pe plan internațional.
2. Impactul concepțiilor și acțiunilor României socialiste asupra eforturilor comunității internaționale pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale.
3. Rolul strategiilor internaționale de dezvoltare și a negocierilor globale în procesul de edificare a unei noi ordini economice internaționale.

4. Rolul O.N.U. în lupta pentru edificarea unei noi ordini internaționale.

NOTĂ

La elaborarea tematicii au conlucrat tovarășii: N.N. Constantinescu, Gh. Crețoiu, M. Părăluță, Aurel Iancu, I. Desmireanu, D. Dumitru.

VARIANTA II

Tratat de economie

Volumul I

SISTEME ȘI STRUCTURI ECONOMICE CONTEMPORANE

Partea I

CONCEPTE ȘI NOȚIUNI FUNDAMENTALE

Cap. I. Obiectul și metoda științelor economice

1. Obiectul științelor economice.
2. Sistemul științelor economice.
3. Sistemul științelor economice ca parte componentă — subsistem — în sistemul general al științelor despre natură, societate și om.
4. Legi și categorii economice.
5. Schimbări în conținutul conceptului obiectului științei economice (viziunea sistemică, prospectivă și social-umană; lărgirea conținutului conceptului ca eficiență economică în sensul de a răspunde cerințelor imediate și de perspectivă ale practicii sociale, în accepțiunea cea mai largă a termenului — cerințe ale naturii comunităților umane și individului).
6. Economia și calitatea vieții sociale.
7. Metoda științelor economice.
8. Științele economice și științele logico-matematice.
9. Modelare și prognoză în științele economice.
10. Schimbări în metoda științei economice (deschiderea tehnicilor de analiză spre interdisciplinar și multidisciplinar).
11. Științele economice și politica economică. Strategii ale dezvoltării economice.
12. Științele economice și problemele globale ale omenirii. Instaurarea unei noi ordini economice și politica internațională, calea rezolvării acestor probleme

Cap. II. Economia ca sistem

1. Resurse economice.
2. Probleme economice de bază ale societății.
3. Sistemul economic — ansamblu dinamic de structuri.
4. Structura relațiilor de proprietate asupra mijloacelor de producție.
5. Structura relațiilor din sfera producției, repartiției, schimbului și consumului.
6. Structura agenților economici și dinamica ei.
7. Instrumente ale relațiilor dintre agenți și evoluția lor.
8. Structura și dinamica mecanismului de alocare a resurselor.
 - mecanisme de coordonare a acțiunii agenților economici;
 - mecanisme de distribuire și redistribuire;
 - mecanisme de adoptare a deciziilor;
 - motivații.

Cap. III. Structura și dinamica producției sociale

1. Structura și volumul resurselor.
2. Structuri de producție și dinamica lor.
3. Dinamica producției sociale.
4. Factorii creșterii economice.

Partea a II-a

ANALIZA COMPARATIVĂ A SISTEMELOR ECONOMICE CONTEMPORANE

Cap. I. Sistemul economic capitalist

1. Caracteristica generală a relațiilor de producție capitalistice.
2. Stadiile capitalismului.
3. Monopolul capitalist.
4. Capitalismul premonopolist de stat.
5. Legile economice și contradicțiile capitalismului contemporan. Crizele economice.
6. Structurile de clasă ale societății capitaliste contemporane.
7. Cazuri reprezentative: capitalismul vest-european; capitalismul nord-american; capitalismul japonez.
8. Criza generală a capitalismului. Tendințele actuale ale capitalismului.

Cap. II. Sistemul economic socialist

1. Caracterizarea generală a relațiilor de producție socialiste.
2. General și particular în construcția și evoluțiile economiei.
3. Etapele dezvoltării societății socialiste.
4. Legile economice și contradicțiile în economia socialistă.
5. Structurile de clasă ale societății socialiste.
6. Comunismul.
7. Dezvoltarea gândirii economice cu privire la economia socialistă.

Cap. III. Relațiile de producție în țările nesocialiste în curs de dezvoltare

1. Varietatea relațiilor de proprietate și a structurilor de clasă.
2. Lupta pentru independență economică a acestor țări.
3. Sectorul de stat.

Partea a III-a

STRUCTURILE ECONOMIEI MONDIALE

Cap. I. Dezvoltarea inegală și în salturi a țărilor lumii contemporane

1. Decalajele economice contemporane.
2. Evoluția decalajelor economice.
3. Salturile în dezvoltarea economică.
4. Modele mondo-economice.
5. Perspectivele lichidării decalajelor economice.

Cap. II. Subdezvoltarea și cauzele ei

1. Esența subdezvoltării.
2. Problema subdezvoltării.
 - monopolul industrial;
 - colonialismul;
 - neocolonialismul.

Cap. III. Caracterizarea țărilor lumii după nivelul de dezvoltare a forțelor de producție

1. Criterii contemporane de delimitare
 - indicatorii sintetici relativi (VN, PIN PIB, PNN, PNB pe locuitor, producția industrială pe locuitor, productivitatea muncii sociale etc.).
 - structurile sectoriale și de ramură ale economiei și populației active.
2. Țările subdezvoltate.

3. Țările în curs de dezvoltare.
4. Țările cu nivel mediu.
5. Țările dezvoltate din punct de vedere economic.
6. Țările cele mai dezvoltate din punct de vedere economic.

Partea a IV-a

ELEMENTE ALE RESURSELOR ECONOMICE ȘI ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICE

Cap. I. Populația și resursele de muncă ale societății

1. Numărul și structurile demografice ale populației.
2. Explozia demografică în perioada postbelică.
3. Relația populație-economie.
4. Cerințe contemporane privind structura și calificarea forței de muncă.

Cap. II. Resursele naturale ale lumii contemporane

1. Problemele resurselor energetice și a materiilor prime.
2. Probleme economice ale asigurării resurselor naturale regenerabile și ale substituirii resurselor epuizabile.

Cap. III. Tehnica de producție. Știința și revoluția tehnico-științifică contemporană

1. Caracterul mondial și consecințele actualei revoluții tehnico-științifice.
2. Direcții contemporane ale dezvoltării tehnicilor de producție.
3. Direcțiile și perspectivele dezvoltării revoluției tehnico-științifice contemporane.
4. Prognozele cheltuielilor militare asupra dezvoltării.

Cap. IV. Impactul cheltuielilor militare asupra dezvoltării

Cap. V. Protecția mediului inconjurător. Combaterea poluării

Volumul 2

MICROECONOMIA

Partea I

ELEMENTE DE TEORIA UNITĂȚII ECONOMICE

Cap. I. Unitatea economică în economia modernă

1. Evoluția istorică a unității economice: atelierul meșteșugăresc, întreprinderea de tip manufacturier, întreprinderea modernă.
2. Unitatea economică; definiție, scopuri, statut.
3. Metode de abordare a unității economice: morfologică, funcțională, tipologică, sistemică.
4. Funcțiile unității economice.
5. Cadru politic, economico-social, științific, juridic, ecologic al unității economice.

Cap. II. Tipologia unităților economice

1. Diversitatea unităților economice. Caracteristici comune și specifice ale acestora.
2. Obiectivele clasificării unităților economice.
3. Tipuri de unități economice stabilite în funcție de diverse criterii.
 - al funcției economice: unități de producție, de construcții, de transporturi, comerciale, prestatoare de servicii, bancare, de asigurări etc.;
 - al profilului de producție: unități industriale agricole, de materiale de construcții, forestiere etc.;
 - al formei de proprietate: unități proprietate de stat, pe acțiuni, proprietate mixtă, obștească;

- al locului și rolului în economia națională: centrale, companii, societăți, întreprinderi etc.;
- al statutului juridic: unități cu personalitate juridică, fără personalitate juridică, pe acțiuni etc.;
- al dimensiunilor: unități foarte mari, mari, medii, mici;
- al formei de organizare: centrale, societăți, companii, combinate, întreprinderi, fabrici, uzine, exploatari, schele, forme, stațiuni, șantiere etc.

Cap. III. Integrarea unităților economice în sistemul economiei naționale

1. Teorii cu privire la rolul unității economice capitaliste în economia de piață și al celei socialiste în economia planificată.
2. Modalități de integrare a unităților economice capitaliste în economia de piață.
3. Integrarea unităților economice socialiste în economia socialistă planificată. Centralismul democrației și autonomia funcțională a unităților economice socialiste.
4. Natura, formele și obiectul relațiilor exterioare ale unităților economice.
5. Profilarea, specializarea, combinarea, integrarea și cooperarea dintre unitățile economice.
6. Strategiile și politicile ale dezvoltării unităților economice.

Partea a II-a

RESURSE LA NIVEL MICROECONOMIC FACTORII, FUNCȚIILE ȘI COSTURILE DE PRODUCȚIE

Cap. I. Resursele unităților economice

1. Resursele de materii prime și de energie: caracterul lor limitat, fundamentarea tehnico-economică a consumurilor normative, căi și modalități de gospodărire.
2. Resursele tehnice și tehnologice: capacități de producție — exprimare, factori determinanți, metodologiile de determinare, căi de îmbunătățire a utilizării; căi și forme de promovare a progresului tehnic în unitățile economice.
3. Resursele umane: surse de recrutare, structura personalului după diferite criterii, forme și metode de selecție, încadrare, apreciere, promovare, pregătire și perfecționare a personalului.
4. Resursele financiare. Formarea capitalului unităților economice capitaliste. Înzestrarea cu fonduri fixe și dotarea cu mijloace circulante a unităților economice socialiste.

Cap. II. Combinarea factorilor de producție și optimizarea utilizării lor

1. Tipuri de factori de producție.
2. Substituționalitatea și limităționalitatea factorilor de producție.
3. Teorii ale combinării factorilor de producție.
4. Modele de optimizare a utilizării factorilor de producție.

Cap. III. Funcțiile de producție

1. Definițiile și conținut.
2. Tipuri de funcții de producție.
3. Teorii ale funcțiilor de producție.

Cap. IV. Costurile de producție

1. Categoriile de costuri de producție.
2. Structura costurilor de producție.

3. Factorii determinanți ai raportului dintre cheltuielile materiale și cheltuielile de muncă vie. Legătura costuri — productivitate.
4. Evoluția costurilor de producție și cheltuielile sociale de producție.
5. Planificarea cheltuielilor de producție și metode de urmărire operativă a acestora.

Partea a III-a

MECANISMELE FUNCȚIONĂRII SISTEMELOR MICROECONOMICE

Cap. I. Planificarea activității

1. Planul de dezvoltare economico-socială al unității economice: sistemul de norme și indicatori ai planului; metodologia elaborării planului și a secțiunilor sale.
2. Contractul economic — instrument de planificare.
3. Programul de producție. Planificarea capacității de producție.
4. Planificarea aprovizionării tehnico-materiale; normarea consumurilor materiale, normarea stocurilor de producție, planul de aprovizionare tehnico-materială.
5. Planificarea forței de muncă și a fondului de retribuiri: productivitatea muncii — metodologie de determinare a căilor de creștere și planificarea creșterii; stabilirea necesarului de personal; planificarea fondului de retribuiri, a retribuției medii și a corelației dintre creșterea acestuia și cea a productivității muncii.
6. Planificarea costurilor de producție: planul cheltuielilor de producție, calculația de plan pe produs, planul de reducere a costurilor de producție.

Cap. II. Cercetarea — dezvoltarea

1. Prognoza, planificarea și programarea cercetării științifice și dezvoltării tehnologice.
2. Conceperea produselor și a tehnologiilor.
3. Procesul asimilării produselor și a tehnologiilor noi.
4. Dezvoltarea și modernizarea capacităților de producție. Autoutilarea unităților productive. Eficiența economică, a investițiilor: forme de exprimare și căi de creștere.
5. Metode și tehnici folosite în cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică; metode de stimulare a creativității; analiza valorii etc.
6. Valorificarea rezultatelor cercetării științifice; eficiența economică a cercetării.

Cap. III. Aprovizionarea tehnico-materială

1. Sistemul aprovizionării tehnico-materiale a unităților economice.
2. Planificarea aprovizionării tehnico-materiale. Utilizarea balanțelor materiale.
3. Normarea consumurilor de materii prime, materiale, combustibili, energie, piese de schimb etc.
4. Organizarea științifică a gestiunii stocurilor la consumatori.

Cap. IV. Activitatea de marketing. Strategia de piață și de produs

1. Conceptul de marketing. Diferența între aplicabilitatea lui în economia capitalistă și cea în economia socialistă.
2. Relația plan — piață în economia socialistă.
3. Dinamismul pieței și adaptabilitatea unităților productive.
4. Metode și tehnici de cercetare a pieței.
5. Strategiile de marketing aplicabile produselor, promovării vânzătorilor, publicității și distribuției.
6. Tehnici moderne folosite de unitățile economice în comerțul internațional.

7. Elaborarea planurilor de import — export și urmărirea realizării lor în unități economice socialiste.
8. Determinarea eficienței economice a comerțului exte-rior.

Cap. V. Finanțele unităților economice

1. Planificarea financiară.
2. Situația financiară și patrimonială a unității economice.
3. Mijloacele circulante și sursele de acoperire a acestora.
4. Asigurarea echilibrului financiar permanent.
5. Constituirea și utilizarea fondurilor proprii și repar-tizarea beneficiilor.
6. Situația generală a mijloacelor economice în corela-țiile cu sursele de acoperire a acestora.
7. Viteze de rotație a mijloacelor economice totale ale unității economice.
8. Corelațiile financiare ale unității economice cu buge-tul statului și cu organul ierarhic superior.

Cap. VI. Organizarea și conducerea activității unităților economice

1. Principii ale organizării producției. Tipuri de produc-ție în unitățile industriale, agricole, de construcții etc.
2. Mecanizarea, automatizarea și robotizarea proceselor de producție.
3. Organizarea activităților auxiliare și de servire a producției.
4. Controlul calității producției: conceptul de calitate a producției, criteriul și niveluri de calitate, forme și metode de control tehnic al calității producției.
5. Organizarea muncii: organizarea rațională a locurilor de muncă; studiul proceselor de muncă — studiul meto-delor și măsurarea muncii.
6. Procesul de conducere a unităților economice. Func-țiile conducerii. Procesele decizionale în unitățile econo-mice. Tipuri și stiluri de conducere. Metode moderne de conducere.
7. Organizarea structurală și a sistemului informațional și informatic al unităților economice.
8. Sistemul conducerii colective și autoconducerii mun-citorești.

Partea a IV-a

REZULTATELE ȘI EFICIENȚA ACTIVITĂȚII ECONOMICE LA NIVELUL MICROECONOMIC

Cap. I. Analiza activității economice

1. Studiul factorilor determinanți ai rezultatelor activității economice.
2. Metodologia și procesul analizei activității economice.
3. Analiza îndeplinirii planului de producție.
4. Analiza asigurării și utilizării forței de muncă.
5. Analiza utilizării fondurilor unităților economice.
6. Analiza cheltuielilor de producție.
7. Analiza rentabilității.
8. Analiza situației financiare și patrimoniale a unită-ților economice.

Cap. II. Controlul și evaluarea rezultatelor

1. Esența și scopurile funcției de control la nivelul uni-tăților economice. Controlul și reglarea proceselor la nivel microeconomic.
2. Procesul de control: premise, etape, organe impli-cate, căi de acțiune.
3. Eficiența controlului.
4. Evaluarea generală a rezultatelor activității unități-lor economice.
5. Corelația evoluției viitoare imediate și de perspectivă a activității unităților economice.

Volumul 3

MACROECONOMIA

Partea I

STRATEGIILE NAȚIONALE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE

Cap. I — Diviziunea națională a muncii și factorii care o determină

1. Varietatea resurselor economice
2. Dimensiunile teritoriului național și ale populației.
3. Participarea la circuitul economic mondial.
4. Revoluția științifico-tehnică contemporană.

Cap. II. Organizarea resurselor la scară macroeconomică și profilul economiei naționale

Cap. III. Informația macroeconomică

Cap. IV. Raportul economic-politic

Cap. V. Necesitatea și conținutul strategiilor de dezvoltare pe termene îndelungate.

Partea a II-a

PROBLEMELE REALIZĂRII PRODUSULUI SOCIAL ȘI ALE ECHILIBRULUI MACROECONOMIC

Cap. I. Indicatorii sintetici ai activității economice sociale

Cap. II. Corelațiile realizării produsului social

Cap. III. Formarea veniturilor finale

Cap. IV. Echilibrul macroeconomic și formele sale

1. Esența echilibrului macroeconomic.
2. Echilibrul producției.
3. Echilibrul monetar-financiar

Cap. V. Circulația mărfurilor. Cererea și oferta și echilibrul material-valoric.

Partea a III-a

CONSUMUL

Cap. I. Consumul productiv și consumul neproductiv

1. Corelația dintre producție și consum și evoluția ei istorică.
2. Consumul individual, consumul public, consumul social.

Cap. II. Evoluția structurii consumului neproductiv

1. Factorii nivelului și structurii consumului neproductiv
2. Evoluția structurii consumului neproductiv.
3. Particularitățile naționale ale consumului.

Cap. III. Calitatea vieții, nivelul de trai și situația economică a maselor muncitoare

1. Țări capitaliste dezvoltate.
2. Țări socialiste.
3. Celelalte țări ale lumii.

Partea a IV-a

ACUMULAREA

Cap. I. Esența și trăsăturile acumulării

1. Acumularea netă și acumularea brută.
2. Sursele naționale și sursele externe ale acumulării
3. Mecanismele acumulării (economii populației, capi-talul fictiv etc.).
4. Destinațiile acumulării.

(Continuare în pag. 10)

VĂ PREZENTĂM:

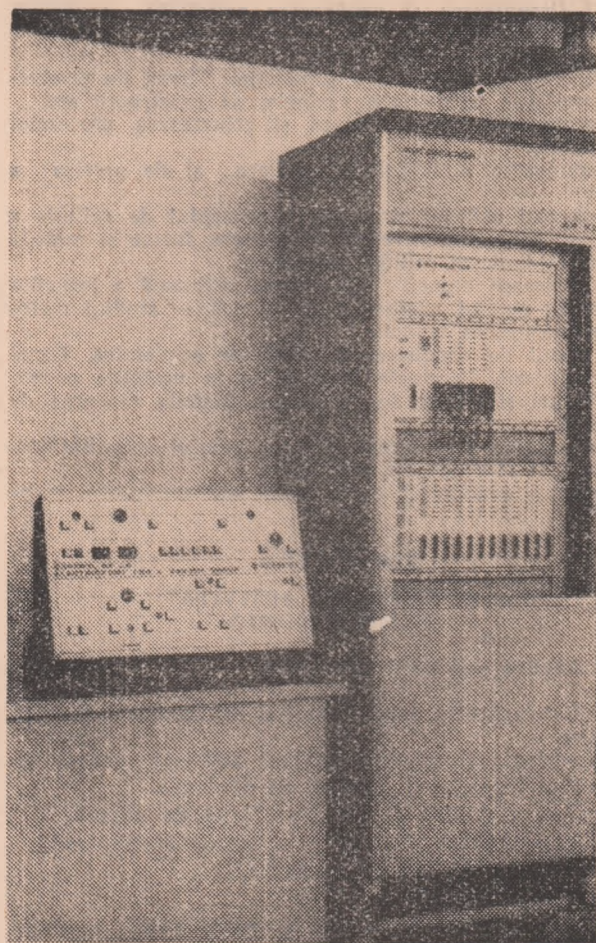
CENTRALA INDUSTRIALĂ DE ELEMENTE DE TELECOMUNICAȚII ȘI AUTOMATIZĂRI BUCUREȘTI

În componența acestei importante unități economice sînt cuprinse 20 de întreprinderi. Dintre acestea menționăm întreprinderile „Electromagnetica”, „Electrotehnica”, „Electroaparataj” din București, Întreprinderea de aparate electrice de măsurat din Timișoara, Întreprinderea de aparataje electrice de instalații din Titu și altele. Unitățile din cadrul C.I.E.T.A. execută peste 10.000 de produse deosebit de importante ca :

- aparate telefonice
- centrale telefonice automate
- pupitre și panouri pentru instalații de automatizări
- aparataj electric de joasă tensiune
- elemente electronice de automatizări
- aparate electrice de măsură
- elemente de electronică industrială
- produse de mecanică fină
- organe de asamblare etc.

Una dintre cele mai tinere secții ce aparține de întreprinderea „Automatica” – din București este Secția de echipamente electronice pentru automatizări. A fost înființată numai cu doi ani în urmă. Fabricația echipamentelor electronice se bazează pe activități de cercetare-proiectare proprie și în colaborare cu institutul de specialitate. Din realizările deosebite, menționăm : familia de echipamente electronice și sisteme electromecanice de dozare și cîntărire care se află în dotarea marilor combinate de la Galați, Tulcea și Slatina ; echipamente pentru industria ușoară ; automatele programabile, a căror fabricație a început în anul 1980 și care reprezintă unul din produsele deosebite cu o largă utilizare în domeniul construcțiilor de mașini, chimiei și industriei energetice. Datorită performanțelor automatele programabile sînt solicitate și pe piața mondială. Din familia echipamentelor de pază, antifracție și incendiu au fost realizate echipamente electronice (fără material din import), cum ar fi „SESAM” – produs care reunește funcțiunile a patru produse vechi, la per-

formanțe superioare și la un ridicat nivel de design industrial. În rîndul produselor importante trebuie menționate și sistemele de conducere a proceselor tehnologice cu calculatorul.

Automatul programabil AP 101

Pe lângă produsele aflate în fabricație, colectivul unității are în pregătire :

- sisteme distribuite pentru conducerea proceselor tehnologice ;
- sisteme pentru conducerea traficului rutier sau sistemul de comandă pentru roboți industriali .La „Automatica” s-a realizat primul robot industrial.

Ion VASILESCU

**Vă
prezentăm**

Produse ale Centralei industrii sticlei și ceramicii fine din BUCUREȘTI

Industria sticlei și ceramicii fine din țara noastră a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă în ultimii 30 de ani. Cele 24 de unități ale Centralei industriei sticlei și ceramicii fine au un profil de producție complex, a cărui gamă de produse se află într-o continuă înnoire și diversificare.

Întreprinderi cu tradiție ca „Pădurea Neagră” și Tomеști, sau altele mai tinere ca întreprinderea de geamuri din Buzău, Întreprinderea de articole de sticlărie din București, fabrică produse care satisfac din punct de vedere calitativ, estetic și funcțional cele mai pretențioase cerințe ale pieței interne și internaționale. Iată câteva dintre acestea:

– articole de menaj și decorative din sticlă, porțelan și faianță

– sticlărie tehnică și de laborator

– geamuri trase și laminate pentru construcții industriale și civile

– geamuri securit pentru autovehicule

– oglinzi argintate și aluminizate etc.

Producția cu specific de modă se creează în ateliere speciale. De pildă, un porțelan la întreprinderile din Alba Iulia, Cluj-Napoca și Curtea de Argeș, produse din faianță și ceramică românească la Întreprinderea de sticlărie și faianță din Sighișoara și „Faimar” – Baia Mare.

Cele mai noi modele de produse se testează și se desfac publicului prin magazinele proprii ale întreprinderii sau în magazinul de prezentare și desfacere „Stirex” din București, Calea Victoriei nr. 88,

care este aprovizionat în permanență cu o gamă bogată și diversificată din cele mai reprezentative produse din sti-

clă și porțelan. Este vorba de produse executate la o înaltă măiestrie artistică, cum sînt: seturi de pahare din cristal incolor, vase de cristal, candelabre și corpuri de iluminat din cristal și sticlă presată; seturi de pahare din sticlă suprapusă, vase și bomboniere din sticlă suprapusă, pahare și scrumiere, seturi de pahare din cristal galben, vase și scrumiere din cristal galben, candelabre tip Murano, oglinzi tip venețiene, servicii de masă, de ceai, de cafea, de dulceață, decorate manual cu pigmenți de cobalt sau aur coloidal, bibelouri, vase decorative, platururi decorative de mare valoare artistică, seturi de cești cu farfurii etc.

Ion VASILESCU

(Urmare din pag. 7)

Cap. II. Rata acumulării

1. Factorii determinanți ai ratei acumulării.
2. Evoluția ratei acumulării.

Cap. III. Investițiile

1. Sursele investițiilor.
2. Structurile investițiilor.
3. Evoluția investițiilor.

Partea a V-a**EVOLUȚIA STRUCTURILOR DE RAMURĂ ALE ECONOMIEI NAȚIONALE****Cap. I. Evoluția istorică a raportului dintre industrie și agricultură**

1. Tipurile de structuri economice (economia agrară, agrar-industrială, industrial-agrară, industrială, tehnologică).
2. Necesitatea evoluției spre structuri economice superioare.

Cap. II. Industrializarea

1. Varietatea modalităților de industrializare.
2. Industrializarea capitalistă.
3. Industrializarea socialistă.
4. Particularitățile industrializării țărilor nesocialiste în curs de dezvoltare.

Cap. III. Evoluția structurilor de ramură ale industriei

1. Factorii structurilor industriale.
2. Structurile industriale în țările nesocialiste în curs de dezvoltare.
3. Structurile industriale în țările cu nivel mediu.
4. Structurile industriale ale țărilor dezvoltate.

Cap. IV. Corelația dintre industria extractivă și industria prelucrătoare**Cap. V. Problemele dezvoltării și modernizării agriculturii**

1. Modificarea locului agriculturii în economia națională.
2. Industrializarea agriculturii.
3. Structurile de ramură ale agriculturii.

Cap. VI. Trecerea la economia tehnologică**Cap. VII. Cercetarea științifică și învățămîntul****Cap. VIII. Dezvoltarea celorlalte ramuri ale sectorului terților****Partea a VI-a****CICLURILE REPRODUCȚIEI ȘI DEZECHILIBRELE MACROECONOMICE****Cap. I. Ciclicitatea dezvoltării economice. Tipologia ciclurilor, dezechilibrelor și crizelor economice****Cap. II. Ciclurile lungi**

1. Ciclurile economico-tehnologice.
2. Fazele ciclurilor lungi.

Cap. III. Ciclurile decenale ale economiei capitaliste

1. Fazele ciclurilor decenale.
2. Deformarea ciclurilor clasice în perioada postbelică.
3. Crizele ciclice de supraproducție.
4. Crizele intermediare.

Cap. IV. Problemele ciclității în economia socialistă**Cap. V. Șomajul în țările capitaliste dezvoltate**

1. Evoluția șomajului.
2. Crizele șomajului.
3. Structura șomajului.
4. Costul și consecințele șomajului.

Cap. VI. Subocuparea în țările nesocialiste în curs de dezvoltare**Cap. VII. Problemele ocupării în țările socialiste****Cap. VIII. Inflația**

1. Cauzele generale ale inflației.
2. Evoluția inflației în țările capitaliste dezvoltate.
3. Stagflația.
4. Inflația în țările nesocialiste în curs de dezvoltare.

Cap. IX. Dezechilibrele monetare în țările socialiste**Cap. X. Crizele parțiale în economia țărilor capitaliste (criza industriei textile, criza siderurgiei, criza industriei carbonifere etc.)****Cap. XI. Dezechilibrele teritoriale**

1. În țările capitaliste.
2. Problema regională în țările socialiste.

Cap. XII. Înarmările

1. Complexul militar industrial.
2. Cheltuielile militare și reproducția.
3. Evoluția cheltuielilor militare.
4. Consecințele economico-sociale ale înarmărilor asupra economiei naționale.
5. Problemele economice ale dezarmării. Revenirea la cheltuielile militare.

Partea a VII-a**OPTIMUL MACROECONOMIC ȘI CREȘTEREA ECONOMICĂ****Cap. I. Parametrii și formele optimului macroeconomic.**

1. Criteriul optimizat și legea fundamentală.
2. Echilibrul macroeconomic dinamic.
3. Maximizarea eficienței utilizării resurselor.
4. Optimul macroeconomic absolut și optimul macroeconomic relativ.

Cap. II. Rata optimă a acumulării.**Cap. III. Ritmul creșterii economice****Partea a VIII-a****MECANISMUL ECONOMIC AL CAPITALISMULUI****Cap. I. Mecanismele concurențiale**

1. Libera concurență.
2. Concurența monopolistă.

Cap. II. Mecanismele economice ale capitalismului monopolist de stat. Pirghiile economice ale statului burghez contemporan

1. Piața monopolist-statală.
2. Bugetul, investițiile și cheltuielile de stat.
3. Creditul și politica dobânzilor.
4. Politicile monetare naționale. Politicile inflaționiste.
5. Reglementarea raporturilor dintre muncă și capital.
6. Politica prețurilor etc.

Cap. III. Planificarea monopolist-statală**Cap. IV. Limitele reglării monopolist-statale a economiei**

Partea a IX-a

CONDUCEA ȘI PLANIFICAREA ECONOMICO-SOCIALĂ ÎN ȚĂRILE SOCIALISTE

Cap. I. Principiile și nivelurile conducerii economice

1. Principiile.
2. Nivelul central.
3. Nivelul local.
4. Nivelul regional.

Cap. II. Raportul dintre conducerea unitară-centralizată și conducerea locală, dintre conducerea unitară și auto-gestiune economico-financiară.

Cap. III. Planificarea cu trei niveluri (de ramură, departamental, teritorial) și principiile planificării.

Cap. IV. Lucrările de plan

1. Prognozele.
2. Liniile directoare.
3. Directivele.
4. Variantele de plan cincinal.
5. Planurile naționale unice. Planul cincinal și planul anual.
6. Defalcarea planurilor.
7. Urmărirea realizării planurilor.

Cap. V. Metodele planificării și fundamentarea planurilor de dezvoltare economico-socială.

Cap. VI. Sistemele informaționale ale economiei.

Partea a X-a

PIRGHIILE ECONOMICO-FINANCIARE ALE STATULUI SOCIALIST

Cap. I. Politica monetară

1. Planificarea corelației dintre creșterea productivității muncii și creșterea retribuției.
2. Echilibrul veniturilor și cheltuielilor.

Cap. II. Politica prețurilor.

Cap. III. Repartizarea și utilizarea venitului net

Cap. IV. Politica financiară și de credit.

Partea a XI-a

MECANISMELE ECONOMICE ÎN ȚĂRILE NESOCIALISTE ÎN CURS DE DEZVOLTARE

Cap. I. Strategiile naționale ale dezvoltării

Cap. II. Strategiile naționale și strategiile internaționale.

Cap. III. Planificarea

Cap. IV. Bugetul

Cap. V. Alte pîrghii naționale

Volumul 4

TEORIA ȘI PRACTICA RELAȚIILOR ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Partea I

RELAȚIILE ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Cap. I. Natura, structura și funcțiile relațiilor economice internaționale

1. Economia națională, celula de bază a economiei mondiale. Funcția relațiilor economice internaționale în creșterea economică. Independență și interdependențe.

2. Particularitățile structurii relațiilor economice internaționale în lumea contemporană.

3. Diviziunea internațională a muncii: baze obiective, factori determinanți, tendințe fundamentale.

4. Specializare și cooperare, temelia fluxurilor economice internaționale.

5. Forme, particularități și tendințe ale proceselor de integrare economică, regională și subregională.

6. Interdependențele la scară universală. Factori determinanți, implicații. Economii naționale și problemele globale.

Cap. II. Teoria și practica comerțului internațional

1. Relația dintre teoria comerțului internațional și teoria economică generală.

2. Principalele etape ale evoluției teoriei comerțului internațional. Fundamentul luptei dintre liber schimbism și protecționism.

3. Mecanismul comerțului internațional contemporan. Caracteristici, particularități, tendințe.

4. Prețurile internaționale și raporturile de schimb.

5. Eficiența schimburilor externe.

6. Balanțele comerciale.

7. Instituțiile comerțului internațional: funcțiile lor

8. Comerțul invizibil.

Cap. III. Cooperarea economică internațională.

1. Conceptul de cooperare economică. Sfere ale cooperării. Rolul cooperării în folosirea rațională a factorilor de producție, accelerarea progresului tehnic, sporirea volumului de schimburi și diversificarea fluxurilor economice internaționale.

2. Forme de bază ale cooperării economice internaționale.

3. Rolul investițiilor externe de capital.

4. Forme specifice practicate de țările socialiste între ele și în relațiile cu țările nesocialiste.

5. Funcțiile actualelor corporații transnaționale în economia mondială.

Cap. IV. Teoria și practica relațiilor valutare-financiare internaționale

1. Instrumente și modalități de plată în relațiile internaționale. Balanța de plăți.

2. Forme de organizare valutar-financiară internațională.

3. Cadrul instituțional al relațiilor valutar-financiare internaționale. (Punctele vor fi dezvoltate pe baza structurii părților I, II și III din lucrarea lui Costin Kirilescu).

Partea a II-a

SUBDEZVOLTAREA ȘI EDIFICAREA UNEI ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Cap. I. Subdezvoltarea și crizele globale

1. Subdezvoltarea și cauzele ei (exploatarea colonială și neocolonială: imperialismul, companiile transnaționale).

2. Adîncirea decalajelor internaționale și impactul acestui proces asupra dezvoltării economiei mondiale.

3. Crizele globale. Cauze și evoluții specifice: multiplicarea și intercondiționarea lor.

4. Criza energetică.

5. Criza materiilor prime.

6. Criza alimentară.

7. Barierele protecționiste și neoprotecționiste din comerțul internațional.

8. Transferul tehnologic: obstacole în desfășurare și tendințe de folosire în scopul subminării independenței naționale.

9. Criza sistemului valutar financiar internațional.

10. Migrația internațională a forței de muncă — factor de exploatare a popoarelor din țările rămase în urmă.

11. Cursa înarmărilor, factor de perturbare a progresu-

lui economico-social mondial.

12. De la pătrunderea omului în spațiul cosmic și în adâncul mărilor la folosirea noilor medii în interesul exclusiv al marilor puteri.

Cap. II. Problemele edificării unei noi ordini economice internaționale

1. Necesitatea istorică a edificării unei noi ordini economice internaționale.

2. Caracterul științific și originalitatea conceptului românesc de nouă ordine economică internațională, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

3. Direcții fundamentale de acțiune în lupta pentru o nouă ordine economică internațională.

NOTĂ :

1. Colectivul de autori ai tematicii propune ca lucrarea să fie intitulată „TRATAT DE ECONOMIE CONTEMPORANĂ“.

2. În Tratat vor fi evidențiate : Experiența și rezultatele României ; Contribuțiile teoretice românești ; Acțiunile practice întreprinse de România socialistă pe arena internațională.

3. Colectivul de autori ai tematicii : **Roman Moldovan, Costin Murgescu, Gheorghe Dolgu, Ion Blaga, Gheorghe Badrus, Constantin Grigorescu, Ioniță Olteanu și Cornel Ruscă.**

VARIANTA III

Tratat de economie

CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

Capitolul 1 — Caracterizarea generală a economiei ca sferă hotărâtoare a activității sociale.

Capitolul 2 — Tipologia sistemelor economice în evoluția lor istorică. Sisteme economice comparate în lumea contemporană.

Capitolul 3 — Teoria economică generală și evoluția ei istorică. Caracterizarea principalelor curente de gândire economică.

PARTEA I

ECONOMIA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE

SECȚIUNEA I STADIILE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ROMÂNIEI

Capitolul 1 — Continuitatea vieții materiale pe teritoriul României. Lupta poporului român pentru obținerea și consolidarea independenței și suveranității naționale, ca o condiție de bază a progresului economic și social. Caracterizarea de ansamblu a stadiilor dezvoltării economico-sociale în perioada presocialistă.

Capitolul 2 — Confruntările de opinii cu privire la căile progresului economico-social al României. Tradiții progresiste în gândirea economică românească.

Capitolul 3 — Procesul revoluționar al făuririi economiei socialiste unitare.

Capitolul 4 — Problemele fundamentale ale dezvoltării economiei naționale în perioada făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării țării spre comunism. Obiectivele programatice în domeniul dezvoltării economico-sociale.

Capitolul 5 — Sistemul relațiilor sociale de producție și al legilor economice. Principiile fundamentale ale organizării și conducerii economiei naționale.

Capitolul 6 — Dezvoltarea gândirii economice în România în anul construirii socialismului, ai făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Aportul hotărâtor al pre-

ședintelui Nicolae Ceaușescu la progresul științei economice.

SECȚIUNEA a II-A RESURSE

Capitolul 1 — Populația României. Creșterea demografică și dezvoltarea economiei naționale. Politica demografică a Partidului Comunist Român.

Capitolul 2 — Resurse naturale primare (regenerabile și neregenerabile). Politica P.C.R. de valorificare superioară a bazei proprii de materii prime și energie.

Capitolul 3 — Investițiile și fondurile productive. Politica P.C.R. în domeniul acumulării și investițiilor.

Capitolul 4 — Potențialul tehnico-științific național. Progresul calitativ al factorilor de producție sub incidența revoluției tehnico-științifice contemporane.

Capitolul 5 — Nevoile sociale și resursele. Obiectivele asigurării independenței în domeniul energiei și materiilor prime.

SECȚIUNEA A III-A — STRUCTURA ECONOMIEI ÎN PROFIL DE RAMURĂ

Capitolul 1 — Clasificarea ramurilor economiei naționale.

Capitolul 2 — Industriile extractive.

Capitolul 3 — Agricultură și silvicultură.

Capitolul 4 — Industriile prelucrătoare.

Capitolul 5 — Cercetare tehnico-științifică și t.

Capitolul 6 — Construcții.

Capitolul 7 — Transporturi.

Capitolul 8 — Comunicații.

Capitolul 9 — Circulația mărfurilor.

Capitolul 10 — Gospodărirea comună.

Capitolul 11 — Celelalte ramuri.

Capitolul 12 — Tendințe privind evoluția structurii economiei naționale în profil de ramură.

SECȚIUNEA A IV-A — STRUCTURA ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN PROFIL TERITORIAL

Capitolele 1—41 — Dezvoltarea echilibrată a zonelor, județelor și localităților țării. Dezvoltarea producției materiale și serviciilor pe județe.

Capitolul 42 — Tendințe privind evoluția economiei naționale în profil teritorial.

SECȚIUNEA A V-A — UNITATEA ECONOMICĂ

Capitolul 1 — Tipurile de unități socialiste (după forma de proprietate, dimensiune, grad de concentrare etc.). Structura organizatorică.

Capitolul 2 — Factorii de producție și combinarea lor. Circulația și rotația fondurilor.

Capitolul 3 — Autogestiunea și autofinanțarea întreprinderilor.

Capitolul 4 — Dezbateri în literatura economică cu privire la tipologia întreprinderii viitorului.

SECȚIUNEA A VI-A — PARTICIPAREA ROMÂNIEI LA CIRCUITUL ECONOMIC MONDIAL

Capitolul 1 — Principiile promovate de România în relațiile economice externe. Dezvoltarea colaborării economice cu toate țările lumii, coordonată majoră a politicii externe a României. Diversificarea formelor relațiilor economice externe ale României.

Capitolul 2 — Dezvoltarea colaborării economice cu țările socialiste .

Capitolul 3 — Dezvoltarea colaborării economice cu țările în curs de dezvoltare.

Capitolul 4 — Dezvoltarea colaborării economice cu țările capitaliste dezvoltate.

Capitolul 5 — Problemele creșterii eficienței economice a comerțului exterior.

SECȚIUNEA A VII-A — MECANISMUL ECONOMIEI SOCIALISTE ȘI PROBLEMELE ECONOMICO-SOCIALE

Capitolul 1 — Politica economică și funcționarea economiei socialiste. Principiile fundamentale ale mecanismului economico-financiar.

Capitolul 2 — Planificarea economiei naționale. Echilibrul material, financiar, monetar și valutar al dezvoltării economice.

Capitolul 3 — Autoconducerea muncitorească și auto gestiunea economico-financiară.

Capitolul 4 — Remunerarea muncii.

Capitolul 5 — Finanțele, creditul și dobânda.

Capitolul 6 — Prețurile.

Capitolul 7 — Piața în economia socialistă. Raportul plan-piață.

Capitolul 8 — Moneda națională și circuitul monetar.

Capitolul 9 — Cadrul instituțional și legislativ al dezvoltării economice.

Capitolul 10 — Raportul dintre optimul micro și macroeconomic. Problemele eficienței economice.

SECȚIUNEA A VIII-A — ACTIVITATEA ECONOMICĂ — BAZA PROGRESULUI GENERAL AL ȚĂRII

Capitolul 1 — Avuția națională, produsul social și venitul național.

Capitolul 2 — Creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea calității vieții întregului popor.

Capitolul 3 — Perspectivele trecerii României socialiste în rîndul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

Anexe statistice, bibliografice și indice de materii

PARTEA A II-A**ECONOMIA MONDIALĂ**

Introducere — Caracterizare de ansamblu și evoluția istorică. Concepția Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la problemele fundamentale ale economiei mondiale contemporane.

SESIUNEA I — RESURSELE ȘI STRUCTURA DE RAMURĂ A ECONOMIEI MONDIALE

Capitolul 1 — Dinamica raportului resurse — creștere — dezvoltare în economia mondială. Tipologia resurselor și crizelor de resurse.

Capitolul 2 — Populația mondială și raportul demo-economic.

Capitolul 3 — Resurse naturale primare, inclusiv resursele mărilor, oceanelor și spațiul circumterestru.

Capitolul 4 — Cercetarea științifică și resursele tehnologice.

Capitolul 5 — Resursele investiționale și financiare.

Capitolul 6 — Poziții teoretice în problema resurselor și politici de alocare și utilizare a resurselor.

Capitolul 7 — Structura pe ramuri a economiei mondiale.

SECȚIUNEA A II-A — ECONOMIILE NAȚIONALE, CELE DE BAZĂ ALE ECONOMIEI MONDIALE CONTEMPORANE

Capitolul 1 — Complexul economic național — cadru de bază al progresului economic. Independența economică — condiție primordială a progresului economico-social. Accentuarea interdependențelor economice.

Capitolul 2 — Criterii și indicatori de analiză și comparabilitate internațională.

Capitolul 3 — Structura economiei mondiale după criteriul relațiilor sociale de producție din economiile naționale.

Capitolul 4 — Structura economiei mondiale după criteriul nivelului de dezvoltare economică a forțelor de producție din economiile naționale.

Capitolul 5 — Structura economiei mondiale după criteriul potențialului economic al statelor.

Capitolul 6 — Structura economiei mondiale după criteriul dinamicii economice a statelor.

Capitolul 7 — Structura economiei mondiale după criteriul gradului de participare a statelor la circuitul economic mondial.

Capitolul 8 — Structura economiei mondiale după criteriul dotării (acoperirii) economiilor naționale cu resurse.

Capitolul 9 — Tipologia economiilor naționale în economia mondială contemporană. Principalele trăsături caracteristice ale mecanismelor economice ale statelor lumii.

Capitolul 10 — Confruntări teoretice și politice în problemele raportului național — internațional.

SECȚIUNEA A III-A — DIVIZIUNEA INTERNAȚIONALĂ A MUNCII ȘI CIRCUITUL ECONOMIC MONDIAL

Capitolul 1 — Factorii obiectivi și politicile economice de participare a statelor la diviziunea internațională a muncii și circuitul economic mondial.

Capitolul 2 — Tipuri și modele de diviziune internațională a muncii. Probleme actuale ale restructurării lor.

Capitolul 3 — Circuitul economic mondial; dimensiuni cantitative și calitative ale fluxurilor economice internaționale în cadrul circuitului economic mondial.

Capitolul 4 — Principalele mutații în circuitul economic mondial.

Capitolul 5 — Locul României în diviziunea internațională a muncii și circuitul economic mondial.

Capitolul 6 — Confruntări teoretice privind diviziunea internațională a muncii și circuitul economic mondial.

SECȚIUNEA A IV-A — COMERȚUL INTERNAȚIONAL CU MĂRFURI

Capitolul 1 — Comerțul internațional și problemele dezvoltării economice.

Capitolul 2 — Dinamica comerțului internațional.

Capitolul 3 — Structura fizică a comerțului internațional.

Capitolul 4 — Orientarea geografică a comerțului internațional.

Capitolul 5 — Comerțul exterior al României.

Capitolul 6 — Teorii ale comerțului internațional.

SECȚIUNEA A V-A — COOPERAREA ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

Capitolul 1 — Cooperarea economică — formă nouă a colaborării economice internaționale; caracteristicile cooperării ca flux economic internațional.

Capitolul 2 — Tipuri și domenii de cooperare economică.

Capitolul 3 — Forme de cooperare tehnico-științifică.

Capitolul 4 — Forme de cooperare în producție.

Capitolul 5 — Forme de cooperare în comerț și comercializarea produselor.

Capitolul 6 — Forme de cooperare monetar-financiară.

Capitolul 7 — Cooperarea economică internațională a României.

Capitolul 8 — Teorii ale cooperării și specializării internaționale.

SECȚIUNEA A VI-A — COMERȚUL INTERNAȚIONAL CU TEHNOLOGII

Capitolul 1 — Comerțul cu tehnologii — important flux economic internațional. Factorii dezvoltării lui.

Capitolul 2 — Brevete, licențe, know-how.

Capitolul 3 — Fluxurile geografice ale comerțului cu tehnologii.

Capitolul 4 — Balanța de plăți tehnologice.

Capitolul 5 — Comerțul exterior românesc cu tehnologii noi.

Capitolul 6 — Confruntări privind căile de acces la tehnologiile moderne și codul de conduită privind transferul internațional de tehnologie.

SECȚIUNEA A VII-A — TURISMUL INTERNAȚIONAL

Capitolul 1 — Turismul internațional și factorii dezvoltării lui.

Capitolul 2 — Structura geografică a turismului internațional.

Capitolul 3 — Formele turismului internațional.

Capitolul 5 — Turismul internațional al României.

Capitolul 6 — Orientări naționale și internaționale privind dezvoltarea turismului.

SECȚIUNEA A VIII-A — RELAȚII VALUTARE INTERNAȚIONALE

Capitolul 1 — Funcțiile și locul relațiilor monetare în schimburile economice internaționale.

Capitolul 2 — Etaloane și parități monetare și criza lor.

Capitolul 3 — Sistemul cursurilor valutare și factorii evoluției acestora.

Capitolul 4 — Rezervele valutare și structura lor.

Capitolul 5 — Piața valutară și eurovalutară. Principalele fluxuri eurovalutare.

Capitolul 6 — Echilibrul valutar și criza lui.

Capitolul 7 — Regimul valutar al României.

Capitolul 8 — Teorii și acțiuni vizând restructurarea ordinii monetare internaționale.

SECȚIUNEA A IX-A — RELAȚII FINANCIARE INTERNAȚIONALE

Capitolul 1 — Funcțiile și locul relațiilor financiare în schimburile economice internaționale.

Capitolul 2 — Piața obligațiunilor internaționale.

Capitolul 3 — Piața eurocreditelor.

Capitolul 4 — Investiții internaționale directe.

Capitolul 5 — Credite comerciale și tehnici de finanțare a comerțului internațional.

Capitolul 6 — Principalele centre financiare internaționale și caracterizarea lor.

Capitolul 7 — Politica de credite externe și regimul investițiilor externe ale României.

Capitolul 8 — Confruntări teoretice și politice privind accesul la sursele financiare internaționale.

SECȚIUNEA A X-A — MECANISMUL DE FUNCȚIONARE A ECONOMIEI MONDIALE

Capitolul 1 — Mecanismul prețurilor internaționale.

Capitolul 2 — Politicile comerciale.

Capitolul 3 — Mecanismul valutar.

Capitolul 4 — Mecanismul financiar — investițional.

Capitolul 5 — Mecanismul transferului internațional de tehnologie.

Capitolul 6 — Reglementări economice internaționale.

Capitolul 7 — Organizații economice internaționale (universale, regionale, subregionale, inclusiv tipurile de societăți internaționale, transnaționale, mixte etc.

SECȚIUNEA A XI-A — PROBLEMELE GLOBALE ȘI ECONOMIA MONDIALĂ. CONTRADIȚII ȘI CRIZE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ. DOCUMENTELE PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU PRIVIRE LA CAUZELE, CONSECINTELE ȘI CAILE DE SOLUȚIONARE ALE ACESTORA

Capitolul 1 — Caracterizare de ansamblu a problemelor globale :

Capitolul 2 — Principalele contradicții și diversitatea crizelor din economia mondială.

Capitolul 3 — Criza mondială energetică și de materii prime; cauze și direcții de acțiune pentru depășirea acestei crize.

Capitolul 4 — Criza agroalimentară internațională. Natură, cauze, efecte, căi de depășire.

Capitolul 5 — Dezechilibrele ecologice în lumea contemporană. Mijloacele naționale și colaborarea internațională în asigurarea protecției mediului ambiant.

Capitolul 6 — Raportul dintre dezarmare și dezvoltarea economică. Oprirea cursei înarmărilor — problemă vitală pentru omenire, pentru însănătoșirea și dezvoltarea economiei mondiale. Poziția României în problema dezarmării, în primul rând a dezarmării nucleare.

Capitolul 7 — Lichidarea subdezvoltării — problemă fundamentală a lumii contemporane. Subdezvoltarea economică — axul central al crizei economice mondiale.

Capitolul 8 — Criza actualei ordini economice internaționale. Confruntări teoretice și politice privind natura și căile de soluționare a acesteia. Poziția României.

SECȚIUNE — FINALĂ

Capitolul 1 — Poziția P.C.R., a secretarului său general tovarășul Nicolae Ceaușescu privind viitorul economiei românești în contextul economiei mondiale.

Capitolul 2 — Confruntări de poziții privind viitorul economiei și al științei economice pe plan universal.

Anexa statistice, bibliografice și indice de materii.

NOTĂ :

Colectivul de autori al tematicii : Tudorel Postolache, Marin Popescu, Nicolae Ivanciu-Văleanu, Aurel Negucioiu, Victor Axenciuc. Au fost consultați, de asemenea, tovarășii Vasile Pilat, Constantin Molsuc, Grigore Botol.

CURIER ECONOMIC LEGISLATIV

Practică arbitrală comentată

**FORȚA MAJORĂ. CONFIRMAREA, CONDIȚIE PENTRU
APLICAREA EFECTIVULUI EXONERATOR DE
RĂSPUNDERE DECURGÎND DIN NEEEXECUTAREA
CONTRACTULUI ECONOMIC.**

Într-un litigiu s-a stabilit că organizației reclamante i se datorează penalități pentru nelivrarea de către furnizor a diverse cantități de îngrășăminte chimice.

Pentru a se pronunța soluția, s-a înlăturat apărarea furnizorului în sensul că obligațiile contractuale nu au putut fi executate din cauză de forță majoră, datorită faptului că această împrejurare nu a fost confirmată de către Comitetul de Stat al Planificării, potrivit art. 46 alin. 2 din Legea nr. 71/1969.

Cererea de reabilitare a furnizorului a fost respinsă, considerându-se soluția legală. Dispozițiile amintite prevăd, într-adevăr, cu referire la cazurile de forță majoră, că acestea „se analizează și se confirmă de către Comitetul de Stat al Planificării, pentru produsele ale căror balanțe se aprobă prin planul național unic de dezvoltare economico-socială și de către Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe pentru produsele ce fac obiectul celorlalte balanțe“.

Fiind neîndeplinită această condiție specială pentru confirmarea forței majore, în situațiile amintite, nu s-a putut face aplicarea efectului exonerator de răspundere pentru neexecutarea contractului, iar hotărîrea arbitrală a fost în consecință menținută cu prilejul exercitării dreptului de control (Decizia P.A.S. nr. 1541 din 31 iulie 1981).

**LIPSURI CANTITATIVE. ASIGURAREA INTEGRITĂȚII
PRODUSELOR PÎNĂ LA LOCUL DE DEPOZITARE**

Arbitrajul a stabilit că sînt întemeltele pretențiilor pentru plata unor cantități de păcură, care s-au refuzat la decontare pe motivul că erau lipsă, deoarece actele de verificare invocate încheiate la destinație, nu puteau să facă dovada unor lipsuri cantitative.

Exercitîndu-se dreptul de control, s-a respins cererea de reabilitare a unității beneficiare, reținîndu-se că verificarea cantitativă fiind efectuată după descărcarea vagoanelor și returnarea lor goale, nu mai era posibil să se determine greutatea exactă a mărfii la primire. Împrejurarea că verificarea s-a efectuat cu participarea unor delegați neutri, s-a considerat lipsită de relevanță, ținîndu-se seama că delegații respectivi nu au avut posibilitatea să ateste soluția reală a mărfii la descărcarea din vagon.

Potrivit art. 4 pct. 1 lit. e și art. 56 alin. 2 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959, pe parcursul de la locul de descărcare pînă la locul de depozitare, destinatarul are obligația să asigure integritatea mărfurilor.

Verificarea în speță fiind efectuată în condițiile arătate, după preluarea transporturilor, fără obiecții, lipsurile cantitative au putut interveni ulterior, de vreme ce nu s-a făcut dovada că s-a asigurat supravegherea și paza produselor din momentul primirii lor de la cîrăuș, pînă în momentul intrării lor la depozitare. (Dec. P.A.S. nr. 1858 din 31 august 1981).

**LIPSURI CALITATIVE. CONDIȚIA PARTICIPĂRII
CĂRĂUȘULUI LA VERIFICARE**

Arbitrajul a stabilit că sînt neîntemeltele pretențiilor furnizorului pentru plata de către beneficiar a prețului unor produse, deoarece prezentau defecțiuni calitative, potrivit proceselor verbale de constatare încheiate în ziua sosirii vagoanelor și cu prilejul descărcării lor.

Verificarea de către beneficiar a produselor sosite din transport s-a efectuat cu participarea delegatului unei organizații socialiste neinteresate, potrivit art. 70 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959.

Soluționîndu-se cererea de reabilitare a furnizorului, în exercitarea dreptului de control, s-a înlăturat obiecțiunea acestuia în sensul că verificarea s-a efectuat fără participarea cîrăușului, cererea fiind așadar respinsă.

Transporturile sosind intacte s-a reținut că nu era cazul invitării cîrăușului la verificare. Constatarea lipsurilor fără prezentarea cîrăușului, în condițiile art. 36 din Regulament, era într-adevăr lipsită de efecte dacă s-ar fi examinat răspunderea cîrăușului, ceea ce nu era cazul în speță unde defecțiunile nu rezultă din faptul transportului. (Dec. P.A.S. nr. 1756 din 31 august 1981).

**LIPSURI CANTITATIVE. OMISIUNEA DE A SE
EXAMINA INFLUENȚA UMIDITĂȚII**

Art. 58 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959 prevede că la constatarea unei diferențe de greutate comisia de primire va face mențiune în procesul-verbal de verificare, între altele, asupra oricărui element, care ar putea influența asupra greutății în momentul cîntăririi.

Arbitrajul sesizat cu pretenții pentru plata prețului unei cantități de cărbuni invocată lipsă la destinație a admis acțiunea, stabilind că actele de constatare a diferenței în minus de greutate, sînt lipsite de opozabilitate.

În exercitarea dreptului de control, la cererea de reabilitare a beneficiarului, soluția a fost menținută, întrucît la determinarea lipsurilor cantitative s-a omis a se examina dacă greutatea nu a fost influențată de umiditatea produsului specificată ca atare în actele de livrare. O asemenea examinare era obligatorie potrivit dispozițiilor legale sus-menționate, ținîndu-se seama că umiditatea cărbunilor putea să ducă la pierderi de greutate prin diminuarea ei pe timpul transportului (Decizia P.A.S. nr. 1738 din 31 august 1981).

I. DAVIDZON

Răsfoind prin dosare

Despre „dosarele produselor noi, nelansate”

Nu spunem nimic nou când afirmăm că a ține pas cu timpul, a fi competitiv, înseamnă un efort continuu de creativitate. Înseamnă căutări, gândire creatoare și cheltuieli, pentru a găsi soluții de a produce mai bine, mai nou, mai ieftin. Dimensiunile acestor eforturi — intelectuale, tehnice, și financiare — ies mai pregnant în evidență dacă avem în vedere că produsele nou create trebuie să se caracterizeze, pe lângă o înaltă calitate, funcționalitate și fiabilitate și prin înglobarea în conținutul lor a cât mai puține materii prime din import, energie etc.

Dacă în cele mai frecvente cazuri rezultatele cercetărilor la planșetă și eforturile tehnice de realizare a prototipurilor se materializează în produse noi, de serie, care intră în circuitul aprovizionării tehnico-materiale sau pentru fondul pieței, dovedindu-se astfel utilitatea lor, în alte cazuri, desigur mai puține, documentația rămâne în „dosar”, iar prototipul devine un „apreciat unicat în muzeul de tehnică potențială” al întreprinderii, dacă nu ia loc într-un raft din depozitul de produse nefolosibile.

Cauza? Credem că uneori trebuie căutată în sfera de activitate a compartimentelor comerciale. Să ne explicăm printr-un exemplu. Întreprinderea „N”, în cadrul efortului de reînnoire a fabricației, a proiectat și a realizat un număr apreciabil de repere noi, fapt ce a însemnat și serioase investiții financiare, a căror recuperare se aștepta prin lansarea în serie a acestora. Spre surpriza conducerii, comenzile au întârziat să sosească. Cum poate fi explicată această situație, de vreme ce noile produse întruneau toate

performanțele, la zi? Răspunsul l-am găsit, la compartimentul de desfacere, în dosarul produselor în cauză. Printre puținele file se găsea și un referat privind reclama necesară lansării lor, referat care, prin avizul negativ al șefului contabil, le-a pecetluit soarta: „Nu avem fonduri pentru reclamă”. Ca urmare, „lansarea” produselor s-a făcut pe calea empirică a difuzării unor liste trase la „șapilograf” și difuzate unui cerc restrâns de întreprinderi, bănuite a fi beneficiari potențiali.

Situația prezentată nu este izolată. Din păcate, mai dăinuie mentalitatea că reducerea cheltuielilor trebuie să înceapă, invariabil, cu cele privind reclama comercială.

Necesitatea reclamei comerciale a fost subliniată în repetate rânduri și o prevede și legea. Astfel, Legea nr. 5/1978, privind organizarea și funcționarea întreprinderilor, la art. 12, B, lit. c, prevede că întreprinderile „participă la prospectarea pieței interne în scopul cunoașterii necesităților de consum; asigură reclama și prezentarea produselor; participă la expoziții, demonstrații practice și târguri în țară și străinătate; elaborează și difuzează cataloage comerciale”. Așadar, necesitatea obiectivă a reclamei comerciale este de necontestat, și cadrul legal există; atunci, de ce nu se realizează? Credem că pentru înlăturarea acestei carențe trebuie, mai întâi, să se schimbe optica potrivit căreia se așteaptă pasiv să fie acoperite capacitățile de producție de către coordonatorul de balanțe, prin repartiții, sau de către forul ierarhic superior (centrale, ministere etc.), optică ce este în contradicție cu principiile autoconducerii și autogestunii. Noul mecanism economico-financiar înseamnă, în primul rând, acoperirea, din timp, a capacităților de producție prin portofoliu propriu de comenzi. Dar, cum poate fi realizat un portofoliu confortabil fără ca potențialul de fabricație, respectiv produsele nou create, să fie aduse la cunoștința celor interesați în achiziționarea lor?

DALEX

Întrebări și răspunsuri

1. Care este baza legală pentru reclama comercială?

Răspuns: Potrivit art. 12, B, lit. c, din Legea nr. 5/1978 întreprinderile au obligația să participe la prospectarea pieței interne și să „asigure reclama și prezentarea produselor”. De asemenea, același text prevede că sînt obligate să elaboreze și să difuzeze cataloage comerciale. La rîndul lor, centralele au obligația, potrivit art. 28, B, lit. f, să elaboreze „cataloage comerciale cuprinzînd produsele realizate de întreprinderile subordonate și unitățile componente”, care trebuie revizuite și îmbunătățite anual.

2. Din ce fonduri se suportă reclama comercială?

Răspuns: „Cheltuielile cu reclama comercială se regăsesc în: a) cheltuielile de desfacere, în subcontul 03. „Cheltuieli de publicitate, reclamă și de participare la târguri și expoziții” formate din: cheltuielile pentru acțiuni de publicitate și reclamă prin tipăriți periodice și neperiodice (reviste, cataloage, prospecte, afișe, ghiduri comerciale etc.); b) cheltuielile de circulație ale organizațiilor comerciale sau ale magazinelor proprii de prezentare și desfacere cu amănuntul în

subcontul intitulat „cheltuieli de reclamă” în care sînt cuprinse cheltuielile de reclamă comercială, potrivit dispozițiilor legale. La „cheltuieli administrative gospodărești” se includ numai anunțurile prin presă, afișe etc. privind alte activități cum ar fi ocuparea de posturi vacante. (Din lucrarea „Legislația întreprinderii de la A la Z”, pag. 711)

3. Cum se face o reclamă eficientă?

Răspuns: Căile sînt multiple și variază de la produs la produs. Noi ne limităm să indicăm pe cele mai uzuale pentru articole industriale destinate aprovizionării tehnico-materiale:

a) **Editarea de cataloage** se impune în toate cazurile în care produsele oferite au o gamă largă sortotipodimensională care, desigur, trebuie să fie codificate. Indicarea prin comenzi a codurilor facilitează încheierea contractelor și elimină riscul de confuzii asupra reperelor comandate. Așa cum am arătat, cataloagele pot fi editate de fiecare întreprindere în parte sau de către centralele industriale. Pentru editarea de cataloage, realizate în condiții tehnice ireproșabile, puteți să vă adresați „Revistei economice”, care dispune de spațiul grafic necesar. Ca-

taloagele comandate prin „Revista economică” pot fi realizate și în limbi străine, constituind astfel instrumente eficiente pentru promovarea exporturilor.

b) **Prezentarea produselor noi** poate fi făcută, cu bune rezultate, prin presa de specialitate. Este o veche tradiție a „Revistei economice” de a populariza prin coloanele sale din Supliment tot ce se produce nou, evident, atunci cînd conducătorii întreprinderilor creatoare au orientarea comercială să ni se adreseze. Este de reținut, sub aspectul operativității și al eficienței, că orice produs nou realizat a cărui parametrii tehnici și condiții de livrare sînt remise redacției noastre, prin comandă, apar în termen de maximum 7 zile de la primire, iar produsul respectiv este astfel polioferat, practic tuturor întreprinderilor din țară și cititorilor din străinătate. Sînt deci de reținut două avantaje esențiale: 1) operativitatea pe care o asigură revista noastră, prin apariția ei săptămînală; 2) pătrunderea ei largă, practic în toate întreprinderile din țară, precum și la numeroși abonați externi. Experiența o dovedește, numeroase întreprinderi confirmîndu-ne, că prezentarea produselor noi (în special, în pagina 16 a Suplimentului) este calea cea mai eficientă pentru asigurarea portofoliului de comenzi.